

Vaasan hallinto-oikeus
PL 204, 65101 Vaasa

Asia: Valitus ja muutospyyntö liittyen
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston
Päätökseen Nro 146/2011/1
Dnro LSSAVI/267/04.08/2010
Myllykosken kalanviljelylaitoksen ympäristöluvan tarkistaminen,
Joutsa

Valittajan nimi: Joutsansalmi-yhdistys ry

Asiamies: Eija Lehtimaa, yhdistyksen sihteeri
Etelämyllyntie 148, 19650 Joutsa
Puhelin: 040 5341440
Sähköposti: info@joutsansalmi.com

Muutosvaatimus: Joutsansalmi-yhdistys ry katsoo, että luvan hakija tulee velvoittaa kahden vuoden määräajan kuluessa toteuttamaan sellaiset laitostekniset muutokset, joilla laitoksen tuotantoprosessissa syntyvät haitalliset yhdisteet, erityisesti fosforipäästöt, typpipäästöt, ja muut ympäristölle haitalliset aineet saadaan pääosin poistettua laitoksen Joutsa keskustaajaman vesistöön juoksuttamasta jätevedestä ja suotovedestä. Kahden vuoden siirtymäaikana fosforipäästöjen tulee asteittain vähentyä tasolle korkeintaan 165 kg/a. Ympäristökuormitus ja lupaehdot tulee arvioida uudestaan laitosteknisten muutosten valmistuttua ja 01.01.2014 mennessä jätettävän uuden ympäristölupahakemuksen pohjalta.

Muutoksen
perusteet:

Päätös on ympäristönsuojelulain kirjaimen ja hengen vastainen. Laitosta ei ole hoidettu aikaisempien ympäristölupien veloitteiden mukaisesti, huolellisesti ja asiallisesti. Hakija ei ole noudattanut aikaisempien toimintalupien ehtoja uutta päätöstä ja aikaisempia lupia hakiessaan.

Laitoksen fosforikuormitus on viime vuosien vuosiraportteihin sisältyvien kontrollimitausten perusteella ylittänyt sallitun määrän noin kaksinkertaisesti verrattuna hakijan koostamien kokoomanäytteiden antamiin tuloksiin. Laitoksen konsulttina toimivan Jyväskylän yliopiston ympäristökeskuksen tuottamat kontrollimitausten tulokset on luettavissa vuotuisista velvoitetarkkailun yhteenvedoista, mutta jätetty asiallisesti huomioon ottamatta hakemuksessa, konsultin loppupäätelmissä, ELY-keskuksen lausunnoissa ja itse ympäristölupapäätöksessä. Velvoitetarkkailun tiedot on tältä osin koottu yhteen ja luettavissa

Joutsansalmi-yhdistys ry:n muistutuksesta Länsi- ja Sisä- Suomen aluehallintovirastolle 14.11.2010 ja lausunnosta 27.09.2011. Tältä osin kehoitus tarkkailun ja raportoinnin tehostamiseen on oikeansuuntainen toimenpide, mutta lupa- ja valvontaviranomaisilla on ollut lupaprosessin aikana käytettävissään riittävästi empiristä ja kokemusperäistä tietoa tarkkailun ja raportoinnin virheistä ravinnepäästörajan merkittävän alentamisen tueksi.

Lupapäätös on sisäisesti ristiriitainen ja oikeustajun vastainen. Päätöksessä todetaan, että Myllykosken kalankasvatuslaitoksen lietteen nykyiset poistojärjestelyt eivät täytä vaatimusta parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) käytöstä päästöjen rajoittamiseksi. Lupamääräysten tarkistamisaika määrätään tavanomaista lyhyemmäksi, mikä johtopäätös on oikean suuntainen, mutta riittämätön.

Luvan myöntäjä aivan oikein katsoo, että a) kalankasvatuslaitoksen päästöt heikentävät alapuolisen vesialueen vedenlaatua, b) päästöt edesauttavat vesikasvillisuuden kasvua laitoksen alapuolisessa Myllylahdessa, c) laitokselta Myllylahteen tuleva kokonaiskuormitus ylittää vesistön sietokyvyn, ja että d) kalankasvatuslaitoksen osuus kuormituksesta on ajoittain suuri. Luvan myöntäjä katsoo edelleen, että e) kuormituksen ylittäessä vesistön sietokyvyn on vaarana, että vesistön ekologinen tila heikkenee nykyisestä, ja f) että alapuolisen vesistön ekologisen tila on jo heikentynyt.

Kaiken tämän jälkeen luvan myöntäjä kuitenkin päätyy siihen johtopäätökseen, että tarvitaan vain suunnitelma päästöjen vähentämistoimenpiteiksi lupaa seuraavan kerran tarkistettaessa, ja että ei ole edellytyksiä fosforipäästöjen nostamiselle. Näin hakijalle annettaisiin oikeus jatkaa saastuttavaa toimintaa sallimalla laitokselta vesistöön johdettavan vuotuisen fosforipäästön säilyvän nykyisen lupamääräyksen suuruisella tasolla (enintään 330 kg), kaikista näin aiheutetuista, ja lupaviranomaisen toteamista haitoista huolimatta.

Ravinnepäästöraja on ensisijainen keino päästöjen rajoittamisessa. Määräys laitoksella käytetyn kuivarehun fosforipitoisuudesta (enintään 650 kg/a) ei päästöongelmaa ratkaise, varsinkin kun kalanpoikasten kasvatuksessa on tarkoituksenmukaista käyttää fosforipitoista rehua.

Luvanhakijan kalankasvatuslaitoksen vesistöön laskemien fosforipäästöjen seurauksena laitoksen alapuoliset vesialueet ovat rehevöityneet ja laitoksen purkuaukolta alkava karvalehtiesiintymä on laajentunut Myllylahden ja ajoittain koko Joutsansalmen alueelle. Karvalehti on tutkitusti kalankasvatuslaitoksen yhteydessä runsaammin esiintyvä uppokasvi, jonka esiintymistä fosforipäästöt ylläpitävät. Kasvatettavien kalojen ulosteista, rehusta, ja kemiallisten aineiden jäämistä koostuva ajoittain puuromainen liete

aiheuttaa puhdistamattomana jätteenä suurta haittaa asukkaille ja luonnonolosuhteille.

Ympäristönsuojelulain (17.6.2011/647) 42 §:n perusteella luvan myöntämistä fosforipäästöjen osalta ei voi pitää oikeana päätöksenä, koska sijoituspaikan huomioonottaen kalankasvatuslaitoksen toiminnasta hakijalle asetetuilla ehdoilla aiheutuu merkittävää ympäristön pilaantumista, terveyden ja turvallisuuden vaarantumista, luonnonolosuhteiden huonontumista, ja yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista ja arvonalentumista toiminnan vaikutusalueella.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston asiaperusteiden vastainen päätös on virheellinen ja oikaistava. Päätös tulee muuttaa sisältämään määräykset päästöjen nopeasta vähentämisestä, saastuttavan toiminnan lopettamisesta ja toiminnan saattamisesta ympäristönsuojelullisesti hyväksyttävälle ja ympäristönsuojelulain tarkoittamalle tasolle.

Edellä mainittujen perusteiden, niitä selittävien esimerkkien ja yksityiskohtien tueksi viittaamme yhdistyksemme ylläpitämien kotisivujen www.joutsansalmi.com sisältämään yksityiskohtaiseen asia-aineistoon hakijan aikaisempien vesi- ja ympäristölupien käsittelystä, eri oikeusasteiden päätöksistä valituksineen ja lausuntoineen, sekä yhdistyksen Länsi- ja Sisä- Suomen aluehallintovirastolle toimittamaan muistutukseen 14.11.2010 ja lausuntoon 27.09.2011.

Joutsassa, 21.12.2011

Joutsansalmi-yhdistys ry

Erkki Oksanen
varapuheenjohtaja

Eija Lehtimaa
sihteeri

